

Päivitetty 13.1.2022

Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen Suomea koskevat ratkaisut, jotka odottavat täytäntöönpanoa – 18 kpl (13.1.2022)

(IM = yksilöön kohdistuvat toimenpiteet, GM = yleisluontoiset toimenpiteet, CM = ministerikomitea, EIT = Euroopan ihmisoikeustuomioistuin)

Tapaus	Tuomio lopullinen	Rikkomus ja sisältö	Toimenpiteet	
<p>Nykänen v. Suomi (11828/11)</p> <ul style="list-style-type: none"> Glantz v. Suomi Kiiveri v. Suomi Österlund v. Suomi Rinas v. Suomi <p>-CM viimeisimmät muistutukset: 5.10.2017, 30.10.2019 ja 11.12.2020</p>	<p>20.8.2014</p> <ul style="list-style-type: none"> 20.8.2014 10.5.2015 10.5.2015 27.4.2015 	<p>artikla 4 pöytäkirja 7 Tapausryhmä koskee ne bis in idem -kieltoa, jossa valittajat oli tuomittu sekä rikosoikeudellisessa että hallinnollisessa verotusprosessissa, jotka koskivat osittain tai kokonaan samoja tosiseikkoja vuosien 2009 ja 2013 välillä.</p>	<p>Valittajilla mahdollisuus saada kansallisen tuomioistuimen päätös mitätöityä sekä korvaus vankeudesta, jos tuomio mitätöidään tapauksen uudelleen avaamisen myötä. Kuitenkin Kiiveri-tapauksessa valittajan pyyntö avata tapaus uudestaan oli hylätty (viimeisin valitus 4.7.2020). (Katsota myös Rinas-tapaukseen liittyvä 2. jaoston ratkaisu 18.5.2021).</p> <p>lisätietoa odotetaan IM: Ministerikomitea odottaa lisätietoja siitä, ovatko valittajat vaatineet tapauksen avaamista ja mikä on ollut tulos, jos näin on tehty sekä viranomaisten kommentteja niistä asioista, joita valittaja on Kiiveri-tapauksessa esittänyt.</p>	<p>23.8.2021 Kiiveri v. Suomi -tapauksessa valittaja on toimittanut ministerikomitean työjärjestyksen sääntö numero 9.1 mukaisen tiedonannon, jossa kertonut kärsimästään (taloudellisesta) vahingosta ja vaatinut korvausta rahallisista ja henkisistä menetyksistä. EIT on määrännyt vain 3000 euron määrän korvattavaksi ja valittaja vaatii todellista korvausta. Valittaja on todennut, ettei korkein oikeus ole kumonnut väärää tuomiotaan valittajaa vastaan EIT:n päätöksen vastaisesti.</p>
<p>Lindström ja Mässeli v. Suomi (24630/10)</p> <p>-CM viimeisimmät muistutukset: 5.10.2017, 30.10.2019 ja 11.12.2020</p>	<p>14.4.2014</p>	<p>artikla 8 Tapaus koskee suljetun haalarin pakotettua käyttöä kahdella eristyksessä olevalla vangilla. Kaksi valittajaa oli pakotettu pitämään jaloista kaulaan asti ulottuvaa suljettua haalaria, koska heidän epäiltiin yrittävän salakuljettaa huumeita vankilaan piilottamalla ne kehoonsa. Kansallinen lainsäädäntö ei ollut tarpeeksi saavutettavaa eikä ennakoitava eikä se sisältänyt tarpeeksi suojatoimenpiteitä.</p>	<p>Suljettujen haalareiden käyttö on 2013 maaliskuusta alkaen kielletty Rise:n kiellosta. Huhtikuussa 2014 hallitus antoi esityksen HE 45/2014 vp, jolla ehdotettiin muutoksia vankeuteen liittyviin säännöksiin ja tutkintavankeuteen, tarkoituksena mm. lyhentää eristysaikaa 14 pv:stä 5 pv:ään ja erityisiä säännöksiä eristyksen valvontaan.</p> <p>lisätietoa odotetaan GM: Ministerikomitea odottaa tietoa kehityksestä em. lainmuutoksessa sekä pyytää tiivistelmää relevanteista säännöksistä (kuten erityisiin vaatteisiin liittyvistä).</p>	

Päivitetty 13.1.2022

<p>X v. Suomi (34806/04)</p> <p>-CM muistutukset: 5.10.2017, 30.10.2019 ja 11.12.2020</p>	<p>19.11.2012</p>	<p>artiklat 8, 5(1)e Tapauksessa oli kyse valittajan sulkemisesta tahdonvastaiseen hoitoon mielisairaalaan ja riittämättömistä suojatoimenpiteistä koskien sairaalan johtajan tekemää päätöstä pidentää valittajan sulkemista laitokseen. EIT kritisoi erityisesti sitä, ettei ollut ollut mahdollisuutta pyytää toista itsenäistä psykiatrista mielipidettä ja sitä, että vain viranomaisilla on aloiteoikeus määräaikaistarkastukseen.</p> <p>Kyseessä oli myös laitton puuttuminen valittajan fyysiseen koskemattomuuteen, kun oli turvaututtu pakkolääkitykseen ilman sopivia oikeudellisia suojatoimenpiteitä. EIT kritisoi sitä, että päätös sulkea valittaja tahdonvastaiseen hoitoon sisälsi automaattisen valtuutuksen pakkolääkitykseen, johon ei liittynyt välitöntä oikeudellista tarkastelua.</p>	<p>Viranomaiset ovat ilmoittaneet aikeensa hyväksyä muutoksia mielenterveyslakiin ja koska muutokset olivat tekeillä, antoi STM ohjeita tahdonvastaiseen hoitoon ja potilaan lääkitykseen. Yksilöä koskevien toimenpiteiden osalta valittaja ei ole enää vangittu. Tapauksen uudelleen avaus on mahdollista kansallisen lainsäädännön nojalla. Yleisten toimenpiteiden osalta sosiaali- ja terveysministeriö valmistelee muutoksia lainsäädäntöön, joka koskee tahdonvastaista lääkitystä ja oikeudellisia takeita. Vaaditut muutokset ovat osa laajempaa lainsäädäntöuudistusta, joka koskee sosiaaliturva- ja terveydenhuoltopalveluja käyttävien itsemääräämisoikeutta.</p> <p>Ennen lainsäädäntöuudistuksen hyväksymistä sosiaali- ja terveysministeriö antoi ohjeita tahattomasta hoidosta, mukaan lukien potilaan lääkitys.</p>	<p>15.10.2021 hallitus on toimittanut päivitetyn toimintasuunnitelman, joka korvaa 27.8.2021 toimitetun toimintasuunnitelman. Ihmisoikeuskeskus on 21.10.2021 toimittanut ministerikomitean työjärjestyksen sääntö numero 9.2 mukaisen tiedonannon yleisiin toimenpiteisiin liittyen. Tapaus joutui ministerikomitean erityistarkasteluun joulukuussa 2021. Hallituksen tulee toimittaa ministerikomitealle lisätietoa 31.3.2022 mennessä. Tapauksen käsittely jatkuu.</p>
<p>Pietiläinen v. Suomi (13566/06)</p> <p>-CM viimeisimmät muistutukset: 5.10.2017, 30.10.2019 ja 11.12.2020</p>	<p>18.11.2009</p>	<p>artikla 6(1) yhdessä 6(3)c kanssa Kyseessä oli valittajan oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin ja oikeutta valitsemaansa oikeusapuun koskeva loukkaus. Valittajan valitusta ei käsitelty pidemmälle, koska hän oli poissa oikeudenkäynnistä, vaikka häntä edusti asianajaja.</p>	<p>lisätietoa odotetaan IM: Ministerikomitea toteaa, että olisi hyvä saada tietoa, onko valittaja vaatinut tapauksen uudelleen avaamista ja mikä on ollut mahdollinen lopputulos.</p> <p>lisätietoa odotetaan GM: EIT oli kuvaillut positiivisia kehityksiä kansallisessa käytännössä, joten ministerikomitean olisi tarpeen saada lisätietoja kansallisesta oikeuskäytännöstä, joka vahvistaa,</p>	

Päivitetty 13.1.2022

			että relevantteja säännöksiä voidaan nyt soveltaa EIS:n mukaisella tavalla.	
<p>Ruotsalainen v. Suomi (13079/03)</p> <p>-CM viimeisimmät muistutukset: 5.10.2017, 30.10.2019 ja 11.12.2020</p>	16.9.2009	<p>artikla 4 pöytäkirja 7</p> <p>Kyseessä oli ne bis in idem -kiellon loukkaus. Valittajalle oli määrätty sakko vähäisestä veropetoksesta rikosprosessissa sekä polttoainemaksu hallinnollisessa prosessissa, kun hän oli ajanut käyttäen lievemmin verotettua polttoainetta kuin dieseliä, jota hänen olisi tullut ajamaansa pakettiautoon käyttää.</p>	<p>lisätietoa odotetaan IM:</p> <p>Ministerikomitea tiedustelee, pitkö valittajan maksaa polttoainemaksu ja oliko hän vaatinut korvausta sakkomaksusta, ja jos oli, mikä oli vaatimuksen tulos.</p> <p>lisätietoa odotetaan GM:</p> <p>Viranomaiset olivat antaneet tietoa meneillään olevista lainsäädäntömuutoksista vuonna 2011. Ministerikomitea tiedustelee, onko lainsäädäntömuutos toteutettu sekä mikä on nykyinen lainsäädännöllinen tilanne. Ministerikomitea toteaa, että hallituksen olisi hyödyllistä tarkentaa, koskevatko Nykänen-tapauksessa selitetyt lainsäädännön muutokset ja oikeustapauskehitys myös ongelmia, joita on käsitelty Ruotsalainen-tapauksessa.</p>	
<p>Eerikäinen ja muut v. Suomi (3514/02)</p> <ul style="list-style-type: none"> Mariapori v. Suomi <p>-CM viimeisin muistutus: 11.12.2020</p>	13.3.2009	<p>artiklat 10 ja osassa tapauksia 6(1)</p> <p>Tämä tapausryhmä koskee valittajien sananvapauden loukkausta rikosoikeudellisten tai siviilioikeudellisten tuomioiden (joissa oli kyse yksityisyyden loukkauksesta tai kunnianloukkauksesta) seurauksena vuosien 2000 ja 2011 välillä. Tuomioistuimen mukaan tuomioissa ei ollut riittäviä perusteita perustella pakottavaa yhteiskunnallista tarvetta ja/tai että valittajiin kohdistuneet sanktiot (rikosoikeudelliset sanktiot ja</p>	<p>Tapaukseen liittyviä säännöksiä muutettiin ja uudet säännökset astuivat voimaan 2014.</p> <p>lisätieto olisi hyödyllistä GM:</p> <p>Ministerikomitea toteaa, että olisi hyödyllistä saada tilastotietoa rikoslain uusien säännösten voimaantulon (v. 2014) jälkeen annetuista vankeustuomioista ja ehdollisista vankeustuomioista, jotka koskevat törkeää kunnianloukkausta ja törkeää yksityiselämää loukkaavan tiedon levittämistä tai lisätietoa kansallisesta oikeuskäytännöstä tilanteissa, joissa vankeustuomion</p>	<p>Ministerikomitea on 7.10.2021 sulkenut 11 tapausta yksilöön kohdistuvien toimenpiteiden osalta. Ministerikomitea muistuttaa, että kysymystä yleisistä toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen EIT:n näissä tuomioissa havaitsemien puutteiden korjaamiseksi, tarkastellaan edelleen asiassa <i>Eerikäinen v. Suomi</i> ja että näiden tapausten päättäminen ei näin ollen millään tavoin vaikuta komitean arvioon tarvittavista yleisistä toimenpiteistä.</p>

Päivitetty 13.1.2022

		vahingonkorvausmaksut) olivat liian vakavia. Osassa tapauksia oli kyse myös liian pitkistä rikosprosesseista.	määrääminen tai ehdollisen tuomion määrääminen em. rikoksista on hyväksyttävää.	
V. v. Suomi (40412/98) -CM viimeisimmät muistutukset: 5.10.2017, 30.10.2019 ja 11.12.2020	24.7.2007	artikla 6(1) Kyseessä oli epäoikeudenmukainen rikosprosessi, jossa valittaja ei ollut voinut argumentoida sen puolesta, että poliisi oli yllyttänyt hänet huumausainerikoksen tekemiseen, koska poliisiviranomaiset eivät olleet tuoneet esiin merkityksellistä tietoa oikeusprosessin aikana eivätkä tuomioistuimet voineet korjata tätä puutetta.	lisätieto olisi hyödyllistä GM: Ministerikomitea pyytää tietoa tämänhetkisestä lainsäädäntöviitekehystä ja oikeuskäytännöstä, erityisesti päätöksentekoprosessista liittyen uuden lainsäädännön sisältämään todisteiden antamiseen.	
C. v. Suomi (18249/02) -CM viimeisimmät muistutukset: 5.10.2017, 30.10.2019 ja 11.12.2020	9.8.2006	artikla 8 Kyseessä oli valittajan oikeuteen perhe-elämään kohdistuva loukkaus sen seurauksena, että korkein oikeus oli kumonnut kaksi alempien oikeuksien päätöstä, jotka olivat antaneet huoltajuuden valittajille, ottamatta huomioon muita tekijöitä kuin lasten mielipiteen ja pitämättä kuulemistilaisuutta.	Valittaja oli valittanut kuluja koskevien kohtuullisen hyvityksen keskeytyksestä, viimeksi 3.3.2015. lisätietoa odotetaan IM: Ministerikomitea odottaa viranomaisten kommentteja valittajan em. valituksesta.	
Petri Sallinen ja muut v. Suomi (50882/99) <ul style="list-style-type: none">• Harju v. Suomi• Heino v. Suomi• Sorvisto v. Suomi -CM viimeisimmät muistutukset: 5.10.2017, 30.10.2019 ja 11.12.2020	27.12.2005 <ul style="list-style-type: none">• 15.5.2011• 15.5.2011• 13.4.2009 (johtava ratkaisu myös Kangasluoma v. Suomi)	artikla 8, Sorvisto myös 6(1) ja 13 Tämä tapausryhmä koskee artikla 8:n loukkausta, koska: 1. oli etsitty ja takavarikoitu valittajien asianajotoimistojen luottamuksellista materiaalia, jolla oli vaikutusta myös valittajien asiakkaiden oikeuksiin (Petri Sallinen ja muut, Heino); 2. oli takavarikoitu valittajan ja hänen asianajajansa kirjeenvaihtoa	Heino and Harju: lisätietoja odotetaan IM: Ministerikomitea odottaa lisätietoa relevantista kehityksestä liittyen joihinkin takavarikoituihin välineisiin.	

Päivitetty 13.1.2022

		<p>(Sorvisto) ja; 3. oli tehty valittajan kodin etsintä ja takavarikoitu tietokone (Harju). EIT kritisoi sitä, että luottamuksellisen materiaalin suojan laajuutta on vaikea ennakoida ja että etsinnän ja takavarikointitoimenpiteiden tuomioistuinvalvonnassa on puutteita.</p> <p>Tapaus Sorvisto koskee myös liian pitkiä siviili- ja rikosprosesseja sekä niihin liittyvää tehokkaan oikeussuojakeinin puutetta.</p>		
<p>Toistuva tapaus Janatuinen v. Suomi (28552/05) (johtava tapaus Natunen v. Suomi, joka jo poistunut täytäntöönpanon valvonnasta)</p> <p>-CM viimeisimmät muistutukset: 5.10.2017, 30.10.2019 ja 11.12.2020</p>	8.3.2010	<p>artikla 6(1) ja 6(3)b Kyse oli asemien yhtäläisyydestä ja siitä, että valittajan oikeutta käyttää sopivia välineitä valmistellakseen puolustustaan oli rikottu sen seurauksena, että poliisi oli hävittänyt tiettyjä puhelinnauhotteita rikostutkinnan todella aikaisessa vaiheessa.</p>	<p>Valittaja valitti siitä, että korkein oikeus oli hylännyt pyynnön avata tapaus uudelleen. Tästä oli tiedotettu viranomaisille 17.2.2014.</p> <p>lisätietoa odotetaan IM: Ministerikomitea odottaa viranomaisten kommentteja valittajan esille nostamista asioista.</p>	